

UZASADNIENIE

Celem projektowanego rozporządzenia jest przedłużenie czasowego wyłączenia obowiązku stosowania mechanizmu pay & refund (MPR) w stosunku do tzw. płatnika technicznego, o którym mowa w art. 41 ust. 4d i 10 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (Dz. U. z 2026 r. poz. 592, z późn. zm.) (dalej: ustawa o PIT).

Obowiązek stosowania MPR wynika z art. 41 ust. 12, który został dodany do ustawy o PIT z dniem 1 stycznia 2019 r. i polega na tym, że płatnik musi pobrać - od nadwyżki ponad kwotę 2 000 000 złotych - podatek według stawki ustawowej (19 albo 20%), bez możliwości zastosowania preferencji (w postaci niepobrania podatku, niższej stawki albo zwolnienia) wynikającej z międzynarodowej umowy podatkowej, prawa polskiego lub prawa unijnego. Jednak w stosunku do wypłat należności dokonywanych za pośrednictwem tzw. płatnika technicznego (tj. w przypadkach, o których mowa art. 41 ust. 4d i 10 ustawy o PIT) obowiązek stosowania MPR był czasowo i w różny sposób ograniczony lub wyłączony od początku jego obowiązywania (tj. już w latach 2019-2021) i po krótkiej przerwie został całkowicie wyłączony rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 30 czerwca 2022 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie wyłączenia lub ograniczenia stosowania art. 41 ust. 12 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, ze skutkiem od dnia 1 lipca 2022 r. Wyłączenie to było następnie co rok przedłużane i w tej chwili stosowanie mechanizmu pozostaje wyłączone do dnia 31 grudnia 2026 roku na mocy rozporządzenia Ministra Finansów i Gospodarki z dnia 12 października 2025 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie wyłączenia obowiązku poboru zryczałtowanego podatku dochodowego od osób fizycznych (Dz. U. poz. 1400).

Powodem całkowitego wyłączenia była zgłaszana przez środowisko płatników technicznych i emitentów całkowita lub częściowa niemożliwość wykonywania przez nich obowiązków MPR i wynikające stąd problemy w poborze podatku u źródła, które nasiliły się po wejściu w życie zmian wprowadzonych od dnia 1 stycznia 2022 roku. Dlatego dodatkowym celem dodanego wyłączenia było wykorzystanie okresu „zawieszenia” do przygotowania zmian ustawowych określających pobór podatku, który byłby adekwatny do rzeczywistej wiedzy uczestników tego procesu i ich zdolności do ustalenia przesłanek powiązania i sumy należności.

Przyjęta Dyrektywa Rady (UE) z dnia 10 grudnia 2024 r. w sprawie szybszego i bezpieczniejszego systemu ulg w nadmiernym podatku u źródła (Dz. Urz. L 2025/50 z 10.01.2025) (dalej: „dyrektywa FASTER”) będzie mieć wpływ na sytuację płatników technicznych w Polsce. Termin implementacji dyrektywy FASTER upływa z dniem 31 grudnia 2028 roku. Od daty wejścia w życie przepisów implementujących dyrektywę FASTER dla dywidend z akcji w obrocie publicznym będą stosowane nowe procedury ulgi przewidziane w tej dyrektywie, tj. procedura ulgi na bieżąco lub procedura szybkiego zwrotu. Oznacza to, że MPR nie będzie mógł być dłużej do nich stosowany. W ramach prac nad implementacją dyrektywy FASTER planujemy wypracować także rozwiązanie problemu stosowania MPR w zakresie pozostałych należności wypłacanych przez płatników technicznych, które nie będą objęte nowymi procedurami ulg w podatku u źródła wynikającymi z dyrektywy FASTER.

Podkreślenia wymaga, że zawieszenie MPR w odniesieniu do tzw. płatnika technicznego nie zwalnia tych podmiotów z obowiązku dochowania należytej staranności w zakresie weryfikacji zasadności zastosowania preferencji. Niezależnie więc od wyłączenia z obowiązku stosowania MPR, płatnik techniczny odpowiada za pobranie podatku w odpowiedniej kwocie. Jednocześnie, ze względu na swoją specyfikę, nie są to podmioty, z którymi zasadniczo wiązałoby się ryzyko braku możliwości poniesienia odpowiedzialności za niepobrany podatek określony w wyniku kontroli (np. celowego zakończenia działalności). Ponadto, podatek pobrany i wpłacony przez płatnika w ramach MPR podlega zwrotowi na wniosek podatnika uprawnionego do preferencji. W przypadku podatku pobieranego przez płatnika technicznego podatnikiem jest przede wszystkim tzw. inwestor detaliczny. W przypadku takich podmiotów ryzyko sztucznej struktury i nieuprawnionego występowania o zastosowanie preferencji jest niższe niż w przypadku płatności, od których podatek pobiera płatnik objęty obecnie systemem MPR. W większości przypadków więc podatek pobrany przez płatnika technicznego w ramach MPR podlegałby zwrotowi.

Projektowane rozporządzenie nie przewiduje innych szczegółowych rozwiązań niż opisane powyżej przedłużenie obowiązywania rozwiązań istniejących.

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia jest planowane na dzień 31 grudnia 2026 roku i jest zgodne z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461, z późn. zm.).

Projekt nie podlega przedstawieniu właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Zawarte w projekcie regulacje nie stanowią przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.), w związku z czym nie podlegają notyfikacji zgodnie z trybem przewidzianym w tych przepisach.

Stosownie do art. 8b ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2025 r. poz. 780, z późn. zm.) projekt został zamieszczony w wykazie prac legislacyjnych projektów rozporządzeń Ministra Finansów i Gospodarki dla działów administracji rządowej budżet, finanse publiczne oraz instytucje finansowe. Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) w związku z § 52 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt może mieć wpływ na sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw przez zmniejszenie obciążeń administracyjnych.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.